

Rettighedsstyring og organisatoriske forhold i SAPA - juli

Sags- og Partsoverblik (SAPA) er en løsning udviklet af KOMBIT, der skal træde i stedet for KMD Sag i forhold til overblik over borgerens oplysninger og registreringer i kommunen. SAPA er et overblikssystem, hvor brugeren kan se aktive og passive sager, journalnotater, dokumentreferencer, bevillinger, ydelser, adressehistorik, familie- og bopælssamling, forudsat at brugeren er tildelt rettigheder hertil.

SAPA er ikke et sagsbehandlingssystem.

Adgang til sager og oplysninger får man ikke i SAPA, der alene viser oplysninger om sager. Adgangen til selve sagerne og deres indhold sker i de tilknyttede fagsystemer, som brugerne skal have selvstændig autorisation til.

KOMBIT har bedt KL bidrage til afklaring af, hvilke oplysninger, der må vises gennem SAPA, afhængigt af den enkelte kommunes organisering. Bidraget er udarbejdet med afsæt i det sociale område og her i særdeleshed børnefaglige undersøgelser og socialpædagogisk bistand.

Ord- og begrebsforklaring

I dette notat er der brugt en række faste udtryk. De er søgt forklaret nedenfor:

Egen del af kommunen	Den organisatoriske enhed, der har fået den faglige opgave (bevilling af støtte efter Serviceloven eksempelvis)
Andre dele af kommunen	Organisatoriske enheder, der ligger udenfor den enhed/forvaltning, der har fået den faglige opgave.

Grundlæggende anbefaling, samtykke

Er der hjemmel til at indhente oplysninger fra andre dele af kommunen, kan der teknisk åbnes for dette. Det samme gør sig gældende indenfor egen del af kommunen.

Er der ikke særskilt hjemmel til at indhente særlige kategorier/følsomme oplysninger fra andre dele af kommunen, skal der indhentes samtykke fra borgeren til at indhente oplysning om eksistensen af sager og relevante oplysninger. Det vil ofte ske, når man opretter sagen, eller når der i sagsforløbet er klarhed over, hvilke oplysninger der er brug for til at løse sagen. Det vil

- Fjerne de juridiske begrænsninger for at indhente relevante og nødvendige oplysninger.
- Sikre borgers viden om, at nu arbejder kommunen på en konkret sag vedrørende borgeren.

Dato: 1. juli 2019

Sags ID: SAG-2017-04499
Dok. ID: 2781361

E-mail: DABJ@kl.dk
Direkte: 3370 3096

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 5

- Sikre, at borger kan bidrage til sagens oplysning på et tidligt tidspunkt¹ Medarbejderne skal alene have de roller og rettigheder, der svarer til medarbejderens opgaver².

Adgang til indhold i andre forvaltningers/myndigheders sager bør derfor holdes på "se (at der er en) sag-niveau" eller lignende. I de tilfælde, hvor sags-typen røber fortrolige oplysninger, skal se-adgangen omfattes af samtykket. Når der skal indhentes konkrete oplysninger, kan det efterfølgende ske hos den forvaltning/myndighed, der råder over oplysningerne³.

Faglig forudsætning

Der skal være en faglig/saglig grund til, at SAPA-brugeren opsøger information om en borger. Det følger af grundlæggende principper for behandling af personoplysninger og øvrig forvaltningslovgivning (forvaltningslov og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område).

Teknisk forudsætning

I og med, at SAPA kan vise metadata fra flere administrative systemer, forudsætter brug af KLE som dataafgrænsning, at de tilknyttede systemer bygger på KLE. Det gælder fagsystemer og støttesystemer.

Det er væsentligt, at kommunen både afgrænser den enkelte afdelings søgeadgang med afsæt i KLE-numre og med den relevante dybde på søgeresultatet. Det kan modvirke, at medarbejdere får adgang til oplysninger gennem søgning, som de ikke har brug i deres opgaveløsning.

Det er væsentligt, at kommunen sikrer oprydning i adviser og autorisationer, når og hvis kommunens medarbejdere skifter arbejde, placering i organisationen eller opgaver. Medarbejdere skal alene have adgang til (at oprette) adviser for oplysningstyper, medarbejderen har saglig adgang til i øvrigt.

Indenfor egen del af kommunen

Her kan der indhentes oplysninger uden samtykke og uden andre begrænsninger end, at der er faglig/saglig⁴ grund til indhentningen. Herudover skal

¹ I ansøgningssager er samtykket et krav for at kunne indhente følsomme oplysninger fra andre dele af kommunen jv. Forvaltningslovens § 29.

² Justitsministeriet forholdt sig til spørgsmålet om afgrænsning af medarbejdernes dataadgang i enhedsforvaltningen i forbindelse med vedtagelse af den nu tidligere persondatalov. Udfordringerne har ikke ændret sig væsentligt siden, og besvarelsen af spørgsmål 67 er fortsat relevant http://webar-kiv.ft.dk/Samling/19981/udvbiilag/REU/L44_bilag84.htm. Det fremgår af svaret, at kommunen skal sikre, at medarbejderne ikke har adgang til anvendelser, de ikke har brug for. Men anvendelsen vil blive set som intern anvendelse.

³ Der kan med fordel arbejdes på at standardisere arbejdet med at indhente relevante samtykker, når oplysninger indhentes fra andre forvaltninger i egen kommune.

⁴ Folketinget har i Databeskyttelseslovens § 5, stk. 1 udtrykt det ved, at personoplysninger skal indsamles til udtrykkeligt angivne og legitime formål. Når man i teknisk forvaltning ikke har hjemmel til at behandle sociale sager,

medarbejderen rent praktisk være autoriseret til at bruge den fagapplikation/del af eksempelvis ESHD, hvor sag og oplysning befinder sig. Det åbner for en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af opgaveløsningen på tværs af flere medarbejdere. Her vil en sammenhæng mellem forvaltningen/organisationen og tilhørende KLE-numre være tilstrækkelig til at vise eksisterende sager – og principielt også give adgang til de fagsystemer, der indeholder oplysninger i de enkelte sager. Sagsbehandleren vil her skulle være autoriseret til at tilgå fagsystemet for at kunne se oplysningerne.

Dato: 1. juli 2019

Sags ID: SAG-2017-04499
Dok. ID: 2781361

E-mail: DABJ@kl.dk
Direkte: 3370 3096

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 5

Udenfor egen del af kommunen - ansøgningssager

Er der tale om **ikke-følsomme oplysninger**, kan sagsbehandlerne tilgå oplysningerne i de relevante fagsystemer, hvis sagsbehandleren i øvrigt er autoriseret til at bruge disse. Det gælder både om ansøgere og ikke-ansøgere.

Er der tale om **følsomme oplysninger som for eksempel helbredsoplysninger**, forudsætter indhentning af oplysningerne **samtykke** fra borgeren/ansøgeren, når der er tale om **ansøgningssager** (forvaltningslovens § 29). Oplysninger vil skulle ske hos den del af kommunen, der har oplysningerne.

Udenfor egen del af kommunen – ikke ansøgning

Her kræves der ikke samtykke, og der kan indhentes relevante og nødvendige oplysninger både fra egen del af forvaltning og fra andre dele af kommunen. Hvis de indhentede oplysninger behandles til nye formål, skal borgeren oplyses herom, jf. databeskyttelsesforordningen art. 13, stk. 3 og art. 14, stk. 4.

Særligt vedrørende samspillet med kommunens borgerservicecenter

Kommuner, der har etableret samarbejder mellem fagforvaltninger og kommunens borgerservice med hjemmel i § 3 i lov om kommunale borgerservicecentre, kan i nødvendigt og relevant omfang udveksle oplysninger med borgerservice uden at skulle indhente samtykke fra borgerne. Konkret kan denne udveksling ske via rettigheder for medarbejdere i borgerservice til at slå op via SAPA uanset hvilken forvaltningsgren, der er tale om, så længe det er inden for det område, som borgerservice skal løse opgaver for. Det kan åbne muligheden af at etablere samarbejder mellem flere adskilte forvaltninger og borgerservice, og derigennem øge servicen overfor de involverede borgere.

Opsætning af SAPA - eksempeltyper – ikke udtømmende

	Magistratskommune	Enhedsforvaltning
Borger søger om en ydelse i socialområdet –	Der er tale om en ansøgningssag. Social og beskæftigelse ligger i hver sin forvaltning/magistrat.	Sagen behandles under den samme politiske hat. Der er dermed ikke tale om oplysninger fra

vil afgrænsningen i forhold til KLE-område 15 dermed være nødvendig. Målet er her, at sikre, at alene de medarbejdere i kommunens organisation, der har behov for adgang til oplysningerne, får adgang til oplysningerne.

<p>der skal indhentes ikke fortrolige økonomioplysninger fra beskæftigelse.</p>	<p>Lov om retssikkerhed og administration § 11a, stk. 2 hjemler indhentning af oplysninger om borgers økonomi uden samtykke.</p> <p>Retssikkerhedsloven går i øvrigt forud for forvaltningsloven, når retssikkerhedsloven særligt regulerer et forhold⁵.</p> <p>Økonomioplysninger kan indhentes.</p>	<p>anden myndighed. Derfor ikke behov for samtykke fra borger.</p> <p>Sager og sagsindhold kan vises.</p>
<p>Kommune indleder kontrolsag og skal indhente oplysninger om ægtefælles økonomiske forhold</p>	<p>Kommunen kan indhente oplysninger uden samtykke jf. retssikkerhedslovens § 11a, stk. 2.</p> <p>Økonomioplysninger kan indhentes.</p>	<p>Kommunen kan indhente oplysninger uden samtykke jf. retssikkerhedslovens § 11a, stk. 2.</p> <p>Sager og sagsindhold kan vises.</p>
<p>Børn og unge § 50</p>	<p>Der er ikke krav om samtykke fra forældremyndighedsindehaver eller den unge selv (men undersøgelsen skal så vidt muligt gennemføres i samarbejde med dem). Kommunen kan indhente relevante oplysninger både i kommunen og hos andre myndigheder.</p> <p>Det kan overvejes, om SAPA skal sættes op alene med adgang til at se, at der findes en sag af betydning for den børnefaglige undersøgelse, så hensynet til, at undersøgelsen så vidt muligt skal gennemføres i samarbejde med forældremyndighedsindehaver og den unge understøttes.</p>	<p>Der er ikke krav om samtykke fra forældremyndighedsindehaver eller den unge selv (men undersøgelsen skal så vidt muligt gennemføres i samarbejde med dem). Kommunen kan indhente eksisterende oplysninger både i kommunen og hos andre myndigheder.</p> <p>Det kan overvejes, om SAPA skal sættes op alene med adgang til at se, at der findes en sag, så hensynet til, at undersøgelsen så vidt muligt skal gennemføres i samarbejde med forældremyndighedsindehaver og den unge understøttes.</p>
<p>Socialpædagogisk bistand – Servicelovens § 85</p>	<p>Kommunen kan indhente sagsrelevante oplysninger med samtykke fra borger</p>	<p>Kommunen kan indhente oplysninger med samtykke fra borger jf. retssikkerhedslovens § 11a, stk. 2.</p>

Dato: 1. juli 2019

Sags ID: SAG-2017-04499
Dok. ID: 2781361

E-mail: DABJ@kl.dk
Direkte: 3370 3096

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 5

⁵ <https://digst.dk/media/12604/notat-juridisk-ramme-for-datadeling-paa-socialomraadet.pdf> , pkt. 3.4.

	jf. retssikkerhedslovens § 11a, stk. 2.	
Opsætning af brugerautorisationer vedr. sagsbehandling i forbindelse med veje og trafik	Den del af kommunens tekniske forvaltning, der varetager opgaver med veje og trafik, vil meget sjældent om overhovedet have brug for oplysninger fra Arbejdsmarked og beskæftigelsesindsats. Opsætning af rettigheder med afsæt i KLE, skal afspejle dette. Tilsvarende kan siges på andre artsfremmede sagsområder.	Den del af kommunens tekniske forvaltning, der varetager opgaver med veje og trafik, vil meget sjældent om overhovedet have brug for oplysninger fra Arbejdsmarked og beskæftigelsesindsats. Opsætning af rettigheder med afsæt i KLE, skal afspejle dette. Tilsvarende kan siges på andre artsfremmede sagsområder

Dato: 1. juli 2019

Sags ID: SAG-2017-04499
Dok. ID: 2781361

E-mail: DABJ@kl.dk
Direkte: 3370 3096

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 5